

Lecture notes

Lukas Rahmn

26 September 2017

Repitition

$x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$, $\int_{-\infty}^{\infty} |x(t)| dt < \infty$ CTFT:

$$X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j\omega t} dt, \omega \in \mathbb{R}$$

Fundamental observation:

$y = h * x$, stabilt $\iff h(t)$ ändligt integrerbar. Ger $Y(j\omega) = H(j\omega) \cdot X(j\omega)$ om $x(t)$ är ändligt integrerbar.

Problem

Kan endast användas för stabila LTI-system!

(Ensidiga) Laplacetransformen

Definitioner:

- $x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ är högersidigt om $x(t) = 0 \forall t < 0$
- $|\cdot|$ är exponentiellt begränsad om $\exists a > 0 \rightarrow |x(t)| \leq Me^{at} \forall t \geq 0$
T.ex:
 $x(t) = e^t \cdot u(t)$, Exponentiellt begränsad $M = a = 1$
 $x(t) = e^{t^2} u(t)$ [Ej exponentiellt begränsad

Observation

- Ett LTI system är kausalt om $h(t) = 0, \forall t < 0$ dvs h är högersidigt.
- Om $|x(t)| \leq Me^{at} \forall t \geq 0$ och $x(t)$ högersidigt, då

$$\int_0^{\infty} |x(t)| e^{-bt} dt < \infty \forall b > a$$

Idé bakom Laplacetransformen

Om $|x(t)| \leq Me^{at}, t \geq 0$ och $x(t)$ högersidigt, så fourietransformera:

$$x_b(t) = x(t)e^{-bt}$$

för $b > a$

$$\begin{aligned} \rightarrow X_b(j\omega) &= \int_0^{\infty} x(t)e^{-bt} e^{j\omega t} dt \\ &= \int_0^{\infty} x(t) \cdot e^{-(b+j\omega)t} dt, (b > a) \end{aligned}$$

Def Laplacetransformen

$x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$, (Exponentiellt begränsad och högersidig) def

$$X(s) = \int_0^{\infty} x(t) e^{-st} dt$$

$$\text{Roc}(x) = \{s \in \mathbb{C} : X(s) \text{ existerar}\}$$

Om $|x(t)| \leq Me^{at} \rightarrow \text{Roc}(x) \supseteq \{\text{Re}(s) > a\}$

Roc, Region of Convergence

Fler observationer

Om h, x högersidiga så gäller $(h * x)(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau) x(t - \tau) d\tau =$

$$\begin{cases} 0, t < 0 \\ \int_0^t h(\tau) x(t - \tau) d\tau, t \geq 0 \end{cases}$$

I synnerhet $h * x$ också högersidig.

Om h, x högersidiga och exponentiellt begränsade ger det att $h * x$ är exponentiellt begränsad och högersidig.

Fundamental observation

Om $h, x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ högersidig och exponentiellt begränsad. $y = h * x \rightarrow Y(s) = H(s)X(s) \forall s \in \text{Roc}(H) \cap \text{Roc}(x)$

Egenskaper

- x bestäms entydligt av $(x, \text{Roc}(X))$
- $x = \alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2 \iff \begin{cases} X(s) = \alpha_1 X_1(s) + \alpha_2 X_2(s) \\ \text{Roc}(x) = \text{Roc}(x_1) \cap \text{Roc}(x_2) \end{cases}$
- $x = z(t - t_0), t_0 > 0 \iff \begin{cases} X(s) = e^{-st_0} Z(s) \\ \text{Roc}(x) = \text{Roc}(z) \end{cases}$
- $x(t) = z'(t)$, z exp begränsad $\iff X(s) = sZ(s) - Z(0)$

Bevis

$$X(s) = \int_0^{\infty} z'(t) e^{-st} dt = [z(t) e^{-st}]_0^{\infty} + \int_0^{\infty} z(t) \cdot e^{-st} dt = 0 - Z(0) - Z(s)$$

- $x(t) = z''(t) \rightarrow X(s) = s^2 Z(s) - sZ(0) - Z'(0)$
- $x(t) = e^{at} u(t) \iff X(s) = \frac{1}{s-c}, \text{Re}(s) > \text{Re}(c)$

Exempel

$$\begin{cases} y''(t) - 3y'(t) + 2y(t) = e^{-3t}u(t) \\ y(0) = 0, y'(0) = 1 \end{cases}$$

Bestäm y !

Lösning:

$$\begin{cases} y'' \rightarrow sY(s) - sy(0) - y'(0) = s^2Y(s) - 1 \\ y' \rightarrow sY(s) - y(0) = sY(s) \end{cases}$$

$$\rightarrow_{VL} s^2Y(s) - 1 - 3(sY(s) - 0) + 2Y(s) = (s^2 - 3s + 2)Y(s) - 1$$

$$\rightarrow_{HL} \{c = 3\} = \frac{1}{s+3}$$

$$\rightarrow (s^2 - 3s + 2)Y(s) = \frac{1}{s+3} + 1 = \frac{s+4}{s+3}$$

$$\rightarrow Y(s) = \frac{s+4}{(s^2 - 3s + 2)(s+3)} = \frac{s+4}{(s-1)(s-2)(s+3)} = \frac{A}{s-1} + \frac{B}{s-2} + \frac{C}{s+3}$$

$$= AY_1(s) + BY_2(s) + CY_3(s) \rightarrow y_1(t) = e^t u(t), y_2(t) = e^{2t} u(t), y_3(t) = e^{-3t} u(t)$$

$$\rightarrow y(t) = (Ae^t + Be^{2t} + Ce^{-3t})u(t)$$

Lös partialbråkets koefficienter för att lösa ekvationen.

Exempel, Laplace transform av LTI system

Kausalt LTI-system $y = h * x$ Antag :

- $h(t) = e^{2t}u(t)$
- $y(t) = e^{4t}u(t-1)$

Vad måste x ha varit?

Lösning:

$$Y(s) = H(s) \cdot X(s) \rightarrow X(s) = \frac{Y(s)}{H(s)}$$

$$H(s) = \{c = 2\} = \frac{1}{s-2}, \operatorname{Re}(s) > 2$$

$$y(t) = e^{4(t-1+1)}u(t-1) = e^4 \cdot z(t-1), z(t) = e^{4t}u(t)$$

$$\rightarrow \{t_0 = 1\}Y(s) = e^4 \cdot e^{-s}Z(s) = \{c = 4\} = e^4 \cdot e^{-s} \cdot \frac{1}{s-4}, \operatorname{Re} > 4$$

$$\rightarrow X(s) = \frac{Y(s)}{H(s)} = e^4 \cdot e^{-s} \cdot \frac{\frac{1}{s-4}}{\frac{1}{s-2}}$$

$$= e^4 \cdot \frac{s-2}{s-4} e^{-s} = e^4 \cdot e^{-s} + e^4 \cdot \frac{1}{s-4} \cdot e^{-s}$$

$$= e^4 X_1(s) e^{-s} + e^4 X_2(s) \cdot e^{-s} \rightarrow x(t) = e^4 x_1(t-1) + e^4 x_2(t-1)$$

Notera att det inte går att fourier-transformera dessa, de är ej ändligt integrerbara, men de är exponentiellt begränsade och högersidig

Hitta x_1 och x_2

$$\begin{cases} x_1(t) = \delta(t) \\ x_2(t) = \{c = 4\} = e^{4t}u(t) \end{cases}$$
$$\rightarrow x(t) = e^4(\delta(t-1) + e^{4(t-1)}u(t-1))$$

Vad betyder detta egentligen

$$e^{4t}u(t-1) = \int_0^\infty e^{2\tau} \cdot x(t-\tau)d\tau$$

Väldigt svårt att lösa i tidsdomänen. Använd laplace.